

JAN MAREŠ

vrchní ředitel sekce vzdělávání a mládeže
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Praha, 04.03.2025
Č. j.: MSMT-25/2025-29

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

rádi bychom Vám touto cestou poděkovali za úsilí, které ve své mateřské škole věnujete zajištění kvalitního vzdělávání pro všechny děti, včetně náročných činností spojených s integrací ukrajinských dětí. Uvědomujeme si, že i když počet nově příchozích uprchlíků mírně klesá, stále do některých mateřských škol přicházejí nové děti bez znalosti češtiny, často navíc s traumatizující zkušeností. Vaše práce jim nejen pomáhá překonat náročné období a adaptovat se na nové prostředí, ale také jim umožňuje navazovat nové vrstevnické vztahy, komplexně se rozvíjet a vzdělávat.

Novelizace zákona Lex Ukrajina

Zákon č. 67/2022 Sb., označovaný též jako Lex Ukrajina školství, byl novelizován zákonem vyhlášeným ve Sbírce zákonů pod č. 24/2025 Sb. s účinností od 11. února 2025. V návaznosti na tuto novelu jsme aktualizovali metodiku k zákonu Lex Ukrajina, dostupnou na [webovém portálu edu.cz](https://www.msv.cz/web/aktualizace-metodiky-reflektuj-mimo-jine-zmeny-v-oblasti-jazykove-pripavy-na-matejskych-zakladnich-a-strednich-skolach). Aktualizace metodiky reflektují mimo jiné změny v oblasti jazykové přípravy na mateřských, základních a středních školách, účinné od 1. září 2024.

Novela přináší především nový institut „zvláštního dlouhodobého pobytu“ vedle současné dočasné ochrany. Školy na tuto změnu nemusí ale nijak specificky reagovat. Lex Ukrajina byl současně převeden do režimu zákona na dobu neurčitou. Bude tedy využíván, dokud bude potřeba udržovat systém dočasné ochrany aktivní. Výraznou změnou je zakotvení možnosti druhého zápisu do 1. tříd ZŠ pro děti s dočasnou ochranou.

Možnost zvláštního zápisu pro cizince s dočasnou ochranou

Zvláštní zápis se vztahuje pouze na zápisy k povinné školní docházce v základních školách. **Pro zápisy k předškolnímu vzdělávání nelze zvláštní zápis vyhlásit.**

V textu zákona (na základě pozměňovacího návrhu) se sice uvádí odkaz na § 34 odst. 2 školského zákona, ale ve formulaci se uvádí pouze „ředitel základní školy“ a „zápis k základnímu vzdělávání“. **O řediteli mateřské školy ani zápisu k předškolnímu vzdělávání se ustanovení nezmiňuje.** S ohledem na uvedené je třeba uzavřít, že odkaz na § 34 odst. 2 školského zákona je v zákoně nedopatřením. **Možnost vyhlásit zvláštní zápis se proto vztahuje pouze na zápis k povinné školní docházce v základních školách.**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se znovuzavedením možnosti zvláštního zápisu nesouhlasilo, a proto jsme ředitelům základních škol doporučili pečlivě zvážit jeho vyhlášení zejména vzhledem k nerovným podmínkám pro děti cizince, administrativní zátěži a organizačním komplikacím, které s sebou zvláštní zápis může nést.

Podpora v integraci ukrajinských dětí

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stále hledá cesty, jak podpořit školy a pedagogy, kteří nesou hlavní odpovědnost za vzdělávání všech dětí. V rámci Lex Ukrajina mají ředitelé možnost dočasně upravit vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu tak, aby lépe odpovídal potřebám dětí s dočasnou ochranou. Tato úprava je možná po dobu 12 měsíců od získání dočasné ochrany. I nadále je možnost využít také zjednodušeného navyšování kapacit v souvislosti se vzděláváním ukrajinských dětí.

Mateřské školy poskytují nejen dětem s dočasnou ochranou, ale všem dětem cizincům s nedostatečnou znalostí češtiny **jazykovou podporu** v rámci běžné činnosti, při které dochází ke kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učiteli přirozeně během pobytu v mateřské škole. Pokud dosáhne počet dětí, které jsou cizinci a pro které je předškolní vzdělávání povinné, alespoň 4 dětí v jednotlivém místě poskytování vzdělávání, bude vytvořena skupina (popř. skupiny) pro jazykovou přípravu o velikosti 4 až 8 dětí cizinců. Mateřská škola má povinnost poskytovat bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně. Finanční prostředky na takto zřízenou jazykovou skupinu obdrží mateřské školy od krajského úřadu.

Finanční podpora pro školy

Školy, které vzdělávají vyšší počty dětí s dočasnou ochranou, byly dle údajů vykázaných k 30.09.2024 podpořeny dodatečnými finančními prostředky ve výši 8 625 Kč na jedno dítě pro období leden–červen 2025. Tyto prostředky je možno využít na personální nebo jiné výdaje (učebnice, učební pomůcky, vzdělávání pedagogů a další). Podrobnosti naleznete [na webových stránkách MŠMT](#). Pokud dojde k nárůstu počtu dětí s potřebou jazykové přípravy v průběhu školního roku a nastane potřeba řešit úpravu rozpisu přímých výdajů, mateřská škola podává žádost příslušnému krajskému úřadu. MŠ zřízená obcí nebo dobrovolným svazkem obcí podává žádost prostřednictvím místně příslušné ORP, MŠ zřízená krajem podává žádost přímo krajskému úřadu. V žádosti škola uvede zejména, k jaké reálné změně došlo (např. navýšení úvazku zaměstnanců školy). Krajský úřad (ORP) posuzuje každou žádost individuálně a rozhoduje, v jaké výši a zda žádosti vyhoví. Dopad přijetí většího počtu dětí na provozní náklady řeší mateřská škola se svým zřizovatelem.

Trvalou podporu učitelům dětí s odlišným mateřským jazykem poskytuje **Národní pedagogický institut, který nabízí široké spektrum metodických materiálů, vzdělávacích kurzů a podpůrných služeb, včetně tlumočení při jednáních ve škole nebo při návštěvě poradenského zařízení**. Všechny informace jsou dostupné na zapojevsechny.cz/odlisny-matersky-jazyk.

Další metodickou podporu a rozcestník informací naleznete na webovém portálu edu.gov.cz/ukrajina/hlavni-informace-msmt/.

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli, velmi si vážíme Vaší práce a nasazení v této náročné situaci. Pokud budete mít jakékoliv dotazy či nejasnosti, můžete se obrátit na emailovou poradnu stredniclanek@msmt.gov.cz.

S úctou

Rozdělovník:

mateřské školy v ČR

kraje, města a obce v ČR